

Beste partijgenoten

Woensdag 18 maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten en de waterschappen. Het partijbestuur wil in de waterschappen Rijn en IJssel en Amstel, Gooi en Vecht een lijst De Groenen inleveren met Paul Freriks en Ronald Schönberger als lijsttrekker. Verder leest u in deze Gras dat wij onze energievoorziening klimaatneutraal willen maken. De deelname aan de verkiezingen en het partijprogramma bespreken we zaterdag 17 januari op het congres. Graag zien we u daar.

Het partijbestuur wenst u een gelukkig 2015.

Otto ter Haar, partijvoorzitter

Agenda 60e partijcongres

Zaterdag 17 januari 2015
Milieucentrum Utrecht
Oudegracht 60 te Utrecht
Zaal open vanaf 12:30 uur

1. 13:15 Opening door congresvoorzitter Paul Freriks
2. 13:20 Verslag 59e congres van 27 september 2014
3. 13:30 Verslag van het partijbestuur
4. 13:45 Amendement Huishoudelijk reglement over betaling contributie per machtiging.
5. 14:00 Partijprogramma: *Klimaat en energie*
14:15 pauze
6. 14:30 Rondje afdelingen
7. 14:45 Provinciale Staten en waterschapsverkiezingen
8. 15:30 Rondvraag
9. 15:40 Sluiting

Voor bezoekers is er een exemplaar van het Partijprogramma 2014 zolang de voorraad strekt.

Verslag 59e partijcongres

Zaterdag 27 september 2014
Milieucentrum Utrecht, Oudegracht 60 te Utrecht

Aanwezig zes leden: Paul Freriks (voorzitter), Otto ter Haar, Jolanda Verburg, Ronald Schönberger, Thijs van Lindenhuisen, Rob Brekel.

Afwezig met kennisgeving: Jozef van Kessel, Gerero van der Heijden, Rijndert Doting, Tom Bakkers, Lydia Geijtenbeek en Mirjam van Rijn.

1. **Opening.** Paul opent de vergadering om 13:20. We heten de nieuwe leden Robert uit Limburg en Thijs uit Amsterdam welkom.
2. Het **verslag van het 58e congres** van 29 maart 2014 wordt ongewijzigd goedgekeurd.
3. **Verslag partijbestuur.** Het partijbestuur heeft contact opgenomen met alle leden met contributieachterstand. Zo zijn leden die dreigden af te vallen voor de partij behouden. Otto heeft voor de Vereniging Basisinkomen een presentatie gegeven over hoe De Groenen een onvoorwaardelijk basisinkomen wil verwezenlijken. Jolanda heeft deelgenomen aan een forum (meet-up) van het VPRO-programma Tegenlicht over het basisinkomen.
4. **Begroting 2015.** Otto licht de begroting toe. De uitgaven voor Gras zullen waarschijnlijk lager uitvallen nu we Gras aan de meeste leden alleen per e-mail zullen toesturen. Porto vormen de grootste post binnen Gras. Er zijn vragen over het tekort. Als er geen extra inkomsten komen dan worden de uitgaven van categorie 2 en 3 niet gedaan. Deelname aan een statenverkiezing is daarom niet zeker. Met deze toelichting wordt de begroting met 6 stemmen voor en geen tegen aangenomen.
5. **Huishoudelijk reglement.** Het amendement op het huishoudelijk reglement wordt met 6 stemmen voor en geen tegen aangenomen.
6. **Partijprogramma.** Otto licht de amendementen toe. Het amendement Uniform btw-tarief wordt met 4 stemmen voor en 2 onthoudingen aangenomen. Het amendement op hoofdstuk 2 wordt met 6 stemmen voor en geen tegen aangenomen. De amendementen op hoofdstuk 5 wordt aangenomen met 5 stemmen voor en één tegen. Het amendement op hoofdstuk 6 wordt met 5 stemmen voor en één onthouding aangenomen. De amendementen op hoofdstuk 14 en 15 worden met 6 stemmen voor en geen tegen aangenomen.
7. **Afdelingen.** Rob pleit er voor dat de webpagina voor aanmelding lidmaatschap in meerdere talen beschikbaar komt. Hij hoopt dat er zo afdelingen ontstaan in andere Europese landen. Paul wijst er op dat een afdeling een minimum aantal leden moet hebben.
8. **Provinciale Statenverkiezing.** We bespreken de mogelijkheden voor deelname aan de verkiezing van Provinciale Staten en met name naar de kansen in

Noord-Holland, Gelderland en Noord-Brabant.

9. **Rondvraag:** Rob deelt een folder uit over volkstribunalen en Jolanda geeft de folder van de Vereniging Basisinkomen.

10. **Paul** dankt alle aanwezigen en **sluit het congres** om 15:40.

Istanbul als brug tussen Oost en West

Het najaarscongres van de Europese Groenen vond dit keer plaats van 7-9 november in Istanbul en stond geheel in het teken van de geopolitieke situatie in de regio. Turkije heeft door haar geografische ligging een strategische positie tussen Europa en Azië.

Een van de activiteiten op de agenda was de verkiezing van de nieuwe secretaris generaal. In één ronde werd de Catalaanse Mar Garcia Sanz gekozen. Zij zal de scheidend secretaris generaal Jacqueline Cremers opvolgen. Naast de partijpolitiek inhoudelijke zaken stond de geopolitieke situatie centraal, variërend van de energietransitie waarbij het Rusland van Poetin een rol speelt, de situatie in de Oekraïne waar de Koude Oorlog tussen het Oosten en het Westen weer nieuw leven ingeblazen lijkt te worden, tot de problematiek van de brute opkomst van de IS in Irak en Syrië. Alles lijkt met elkaar samen te hangen.

Energietransitie

Het congres opende met een paneldiscussie over de energietransitie. Europa is voor een groot deel afhankelijk van gas uit Rusland. Ongemerkt krijgt het Russische staatsbedrijf Gazprom, met haar monopolie op de Russische gasmarkt, steeds meer invloed op de Europese gasmarkt door deel- en overnames. De verdeeldheid tussen de Europese lidstaten maakt het niet makkelijk. Juist door samen te werken aan de energietransitie van fossiele brandstof naar hernieuwbare groene energie kan de economie in Europa worden hersteld en de afhankelijkheid van Rusland gas worden afgezwakt waardoor ook de rust en politieke stabiliteit terugkeert.

Toenemend conflict

Zowel de situatie in Oekraïne als de verontrustende opmars van IS zijn onderwerp van zorg waar flink wat tijd voor was ingeruimd en waardoor pittige discussies ontstonden. Vooral de Franse historicus en Arabist Jean-Pierre Filiu, tevens professor op Science Po in Parijs met een flinke staat van dienst, deed de gemoederen hoog oplopen. Hij gaf een historisch overzicht van het ontstaan van het Midden-Oosten vanaf de bezetting door Frankrijk van Egypte rond 1800 tot de situatie van vandaag.

We bevinden ons aan het begin van de Arabische revolutie waarbij het volk meer zeggenschap opeist. De Arabieren zetten zich vooral af tegen het westen en met name de Verenigde Staten die het Midden-Oosten bezet en ten onrechte opgeëist zou hebben. Door de grondstoffen en het belang van de Europees-Aziatische handelsroute is het Midden-Oosten zeer gewild. Wie het Midden-Oosten controleert heeft de macht in de wereld. Doordat de macht van de VS afbrokkelt en de wereld steeds meer verdeeld raakt is de macht aan het schuiven en kan de vrede niet langer gewaarborgd worden.

De Arabische Lente heeft niet gebracht wat men ervan verwacht had, hierdoor is een machtsvacuüm ontstaan waarin radicale moslims zijn opgestaan. De jihadisten proberen macht te heroveren vanuit de claim dat ze betere moslims zijn dan andere moslims. Dit heeft het conflict een religieuze lading meegegeven wat het in feite niet is. Filiu is er duidelijk over: We staan pas aan het begin van de revolutie, het ergste moet nog komen en de gehele wereld zal er bij betrokken worden. Als wij bereid zijn de vrede te herstellen in het gebied dan moeten we beginnen bij de bezetting van de Gaza. Onder flink wat rumoer verlieten een aantal mensen de zaal door de stevige uitspraken van Filiu.

Onze delegatie: Gerben, Mirjam, Otto en Jolanda

Rol van Turkije

Als gastheer van het congres presenteerde Turkije zijn ambities. Als schakel tussen oost en west, bovenop het conflictgebied van IS, laat Turkije stoere taal horen met het uitspreken van de wens om 's werelds grootste economie te worden. Een Fin van Turkse afkomst die naast mij zat en zaken mooi kon relativeren, schudde zijn hoofd over de ambitie die het karakter van de ware Turk laat zien. "Turken die in het buitenland wonen", zei hij, "weten wel beter en lachen erom."

Dat de Turkse ambities groot zijn hebben wij de afgelopen week zelf kunnen ervaren door de kritiek van de Turkse regering over het Nederlandse immigratiebeleid. Nederland was niet blij met de inmenging van de Turkse overheid op ons democratische proces. De lange arm van Turkije rijkt ver en probeert grip te houden op de in het buitenland wonende Turken. Dit pleit zeker niet voor een rol van bruggenbouwer wat Turkije eigenlijk zou moeten zijn.

Het was een zeer leerzaam en enerverend weekend in een bijzonder bruisende stad op de rand van twee werelddelen.

Jolanda Verburg

Amendementen Huishoudelijk reglement

Artikel 1. Lidmaatschap

1. Wie lid wil worden van de partij of abonnee van Gras meldt zich aan via de website en machtigt daar de partij de contributie te incasseren.

2. Het lidmaatschap gaat in op de dag dat het partijbestuur de eerste contributie incasseert. Het eindigt op de dag waarop het lid de machtiging intrekt. Het partijbestuur doet regelmatig opgave van de veranderingen in het ledenbestand aan de betrokken afdelingen.

3. Het partijbestuur zendt de leden en abonnees elk jaar twee weken van tevoren een aankondiging van de incasso van de contributie. Dit gebeurt per post of per e-mail. Indien het partijbestuur de incasso niet kan uitvoeren, neemt het zo mogelijk per telefoon contact op met het lid. Is het lid langer dan dertig dagen in gebreke dan kan het partijbestuur het lid afvoeren van de ledenlijst, echter niet met terugwerkende kracht.

Lid 7. De laatste zin vervalt.

Reden: machtigingen maken de contributieinning eenvoudiger

Artikel 1 lid 7 wordt verplaatst en wordt lid 4.

Artikel 1 lid 8 wordt verplaatst naar Artikel 9 als lid 2.

Reden: redactionele wijziging

5. Energie en klimaat: overgang naar klimaatneutrale energie

Bronnen van broeikasgassen

Sinds de industriële revolutie begin 19e eeuw is het gebruik van fossiele brandstoffen (steenkool, gas en olie) exponentieel gestegen. De uitstoot van kooldioxide (CO₂) is grotendeels het gevolg van de verbranding van deze fossiele brandstoffen. Hiermee wordt elektriciteit opgewekt in kolen- en gascentrales en wordt transport mogelijk gemaakt met benzine-, diesel- en kerosinomotoren in auto's, schepen en vliegtuigen. Andere bronnen van CO₂ zijn de cementindustrie en het affakkelen van gas in de olie- en gasindustrie. Landbouw en veeteelt veroorzaken uitstoot van lachgas (N₂O) door het gebruik van kunstmest en uitstoot van methaan (CH₄) door het houden van vee.

Klimaatverandering door broeikasgassen

Deze broeikasgassen blijven eeuwen hangen in de atmosfeer. Dit leidt er toe dat de atmosfeer meer zonnearmte vasthoudt waardoor de gemiddelde temperatuur op aarde toeneemt. Volgens het IEA[1] leidt ongewijzigd beleid zoals het medio 2014 is tot een stijging van ten minste 6°C en uitvoering van voorgenomen beleidsaanpassingen tot een stijging van circa 4°C.

Gevolgen van temperatuurstijging

De gevolgen van een globale temperatuurstijging van meer dan 6°C zijn nauwelijks te overzien, die van circa 4°C zijn al zeer ernstig. Dit is door het IPCC[2] uitvoerig gedocumenteerd. Het leidt tot afname van de biodiversiteit omdat veel soorten zich niet aan de klimaatverandering kunnen aanpassen. De temperatuurstijging leidt tot extremer weer: meer stormen, overvloedige neerslag of ernstige droogte. Dit leidt tot problemen in de water- en voedselvoorziening. Deze symptomen zijn nu al waarneembaar en zullen hoe dan ook ernstiger worden.

Het CO₂ budget

Internationaal is afgesproken de stijging te beperken tot 2°C. Het IPCC heeft berekend dat hiertoe de cumulatieve emissie door de wereldeconomie sinds 1870 beperkt moet blijven tot 2900 GtCO₂ waarvan anno 2011 al 1900 GtCO₂ is uitgestoten.[3] Het resterende CO₂ budget van 1000 Gt wordt met een snelheid van 50 Gt per jaar opgestookt. In 2010 bedroeg de emissie van CO₂ door verbranding van fossiele brandstof 32 GtCO₂ en de totale emissie van broeikasgassen 49 GtCO₂e.[4]

Gevolgen voor de financiële markten

De oliemaatschappijen hebben voorraden brandstof die bij verbranding 2800 GtCO₂ uitstoten.[5] Omdat er maar een budget is van 1000 Gt waar ook cementindu-

strie, kunstmest en veeteelt mee gedekt moeten worden zal een groot deel (70-80%) van deze voorraden nooit benut kunnen worden. Ze staan echter wel als bezittingen in de boeken. Dit is een luchtbel in de bezittingen van investeerders zoals pensioenfondsen.

Maatregelen om emissie te beperken

- We leggen drastische beperkingen op aan het gebruik van fossiele brandstof en beëindigen het gebruik op middellange termijn.
- We investeren in windmolens en zonnepanelen.
- We investeren in het verbinden van elektriciteitsnetten tussen landen zodat de vermogens van energiecentrales gedeeld kunnen worden.
- We beëindigen de subsidie van de winning van fossiele brandstof, zoals het onderzoek naar de winbaarheid van schaliegas. Dat is een indirecte subsidie van de oliemaatschappijen die het schaliegas willen ontginnen.
We zien af van of beëindigen de exploitatie van gas- of olievoorraden in kwetsbare gebieden zoals de noordelijke ijszee en het aardbevingsgebied Groningen.
- We verplichten elektriciteitsbedrijven die CO₂ uitstoten dit te compenseren door CO₂ op te vangen en op te slaan.
- De prijs van emissierechten moet fors omhoog.
We compenseren de energiebedrijven met aandelen in bedrijven die koolstofvrij energie opwekken. Zo helpen we de energiebedrijven zich om te schakelen naar klimaatneutrale energieproductie.
- Voor de financiering van klimaatneutrale energie en koppeling van elektriciteitsnetten doen we mede een beroep op het investeringsfonds dat de EU in december 2014 heeft opgericht.

[1]<http://www.iea.org/publications/scenariosandprojections/>

[2]<http://www.ipcc.ch/report/ar5/index.shtml>

[3]http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar5/syr/SYR_AR5_SPMcorr1.pdf p.10

[4] Gigaton CO₂-equivalent: andere broeikasgassen zoals CH₄ en N₂O worden omgerekend naar CO₂

[5]<http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/2014/09/Unburnable-Carbon-Full-rev2-1.pdf>

Agenda

17 januari 2014, 60e partijcongres Milieucentrum Utrecht
18 maart 2015, verkiezing Provinciale Staten en Waterschappen
15-17 mei 2015, 22e Council EGP, Kroatië
15 maart 2017, Tweede Kamerverkiezing
21 maart 2018, verkiezing gemeenteraden
23 mei 2019, verkiezing Europees Parlement

Partijbestuur en partijcommissies

Partijvoorzitter Otto ter Haar, otto@degroenen.nl
Congresvoorzitter Paul Freriks, paul@degroenen.nl
EGP-delegate Jolanda Verburg, jolanda@degroenen.nl
EGP-delegate Mirjam van Rijn, mirjam@degroenen.nl
Webmaster Tom Bakkers, tom@degroenen.nl
Kascommissie: Ronald Schönberger, Theo van Hagen

Landelijk secretariaat

info@degroenen.nl
www.degroenen.nl
www.facebook.com/DeGroenenNederland
www.twitter.com/DeGroenen

Lidmaatschap

Lidmaatschap € 50
Lid met minimuminkomen € 20
Abonnement Gras € 15

U wordt lid van De Groenen of abonnee van Gras door aanmelding via de website
<http://www.degroenen.nl/incasso.html>
De Belastingdienst heeft De Groenen aangemerkt als een ANBI (algemeen nut beogende instelling).

Colofon

Gras is een landelijk mededelingenblad van de politieke partij De Groenen. Het verschijnt onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur. Plaatsing van artikelen betekent echter niet dat het partijbestuur instemt met de inhoud. U kunt de redactie bereiken via het landelijke secretariaat.

Eindredactie en opmaak: Otto ter Haar
Met bijdragen van: Jolanda Verburg en Otto ter Haar
ISSN 1572-1485

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

